

Chartered
Institute of
Housing
Cymru

Adroddiad Partneriaethau Cih 2020-2021

Annwyl Bartner

Yn gyntaf, gobeithiaf eich bod chi a'r rhai sy'n agosaf atoch yn iach, a'ch bod chi a'ch sefydliad yn llywio trwy'r heriau niferus a achoswyd gan y pandemig!

Hoffwn ddiolch i chi hefyd am eich cefnogaeth barhaus fel Partner i CIH Cymru, cyn a thrwy gydol yr argyfwng iechyd presennol rydym yn dod o hyd i'n ffordd trwyddo - mae eich cefnogaeth wedi bod yn amhrisiadwy.

Ysgrifennais atoch yr adeg 'ma y llynedd - a ninnau ychydig dros fis i mewn i'r cyfnod clo cyntaf. Ar y pryd roedd llawer ohonom yn credu, neu'n gobeithio o leiaf, y byddai'r caethineb gorfodol i'n cartrefi'n parhau am ddim hwyrach na mis neu ddau. Prin yr oeddem yn sylweddoli ar y pryd y byddai effaith a'r heriau y mae Covid-19 wedi'u creu i ni i gyd fel unigolion a'n sefydliadau, yn parhau'n rhonc ac ar waith mwy na blwyddyn wedyn.

Hoffwn achub ar y cyfle hwn i ddweud pa mor falch yr wyf o weithwyr tai proffesiynol yng Nghymru. Sector sydd, yn ddieithriad, wedi camu i'r adwy i gwrdd â'r her, gan ddangos ymrwymiad a chefnogaeth lwyr i'r dasg o sicrhau bod gan bawb do dros eu pennau yn ystod y pandemig lle y gallent hunanynysu a theimlo'n ddiogel.

I ni yn CIH Cymru, ein tasg bennaf yn awr fydd cydweithio â Llywodraeth Newydd Cymru i sicrhau na fydd unrhyw droi'n ôl - y byddwn yn gwneud popeth y gallwn, gan weithio mewn partneriaeth â'n gilydd, gyda llywodraeth ar bob lefel a thrwy gydweithio ehangach ar draws sectorau i sicrhau ein bod yn darparu opsiynau tai fforddiadwy a gwirioneddol fforddiadwy i bawb.

Gyda'ch cefnogaeth a'ch mewnwelediad rydym wedi bod yn gweithio trwy gydol y pandemig i gynorthwyo gweithwyr tai proffesiynol ar ffurf ein hymateb, trwy ddarparu gwybodaeth, cyngor a chefnogaeth i staff rheng flaen a bwydo i mewn i'r drafodaeth a datblygiad polisi ehangach ar ran ein haelodaeth o tuag 800 yng Nghymru, ac ar yr un pryd parhau i sicrhau ein bod yn cefnogi gweithwyr tai proffesiynol yn ein rôl graidd fel cartref safonau proffesiynol y sector, gan rannu arfer gorau a darparu cyfleoedd dysgu a hyfforddi pwrpasol ar draws ystod o ddisgyblaethau.

Rydym hefyd wedi bod yn gweithio'n galed i gyflwyno ymchwil flaengar sy'n ymdrin â phynciau amserol - i'r perwyl hwn mae gan ein prosiect Tyfu Tai Cymru waith ar y gweill ar effaith y pandemig ar weithwyr tai proffesiynol awdurdodau lleol, rôl cyngor ar dai wrth gynllunio rhyddhau o'r ysbyty ac astudiaeth o sut y gellir cefnogi tenantiaid sy'n byw mewn tai gorlawn neu a danfeddiannir i symud os dymunant wneud hynny.

Ar ben hynny, rydym wedi treulio oriau niferus yn siarad â'r pleidiau gwleidyddol dros y flwyddyn ddiwethaf wrth iddynt ddatblygu eu hymrwymadau maniffesto wrth baratoi at Etholiadau Senedd Cymru ar yr etholiad - gan gyflwyno'r pum prif beth rydym eisiau eu gweld yn y maniffestos a gynhyrchwyd gennym mewn ymgynghoriad â'n haelodaeth yng Nghymru a'r sector ehangach. A byddwn yn parhau i ganolbwyntio ar ddylanwadu ar raglen lywodraeth y weinyddiaeth newydd yng Nghymru wrth i ni symud y tu hwnt i 6 Mai a, gobeithio, y pandemig.

Mae ein galluedd i sicrhau'r dull hwn o gynrychioli llais gweithwyr tai proffesiynol Cymru'n deillio'n uniongyrchol o'ch cefnogaeth barhaus chi trwy Ardoll Bartneriaeth CIH Cymru, yr wyf eisiau diolch i chi'n bersonol amdani.

Fodd bynnag, fel pob sefydliad mae CIH Cymru a CIH yn fwy cyffredinol, wedi wynebu rhai cwestiynau anodd am ei fodel busnes ac rydym wedi gorfod ymaddasu. Rydym wedi mynd â'n holl ddigwyddiadau, cymwysterau a dysgu ar-lein - ni yw un o'r sefydliadau cyntaf i ddefnyddio meddalwedd digwyddiadau digidol modern a ddarparodd le nid yn unig i ddysgu a rhannu arfer barhau, ond gofod gwerthfawr i rwydweithio a dal i fyny. Ein cred yw bod effaith y pandemig yn annhebygol o alluogi ni i ddychwelyd i'r fformat digwyddiadau wyneb yn wyneb am gryn dipyn o amser.

Rydym hefyd wedi lansio ein Fframwaith Safonau Proffesiynol newydd, y byddwn yn parhau i ymgysylltu â'r sector a Llywodraeth Cymru arno i ymwreiddio safon broffesiynol yn y sector unwaith eto - nid yng Nghymru'n unig ond ar draws y DU - ac nid yn unig wrth ymateb i drychineb Grenfell ond i alluogi ni unwaith eto i weiddi'n uchel ac yn falch ein bod ni'n broffesiwn ac y dylid rhoi'r gydnabyddiaeth a'r parch sy'n ddyledus i ni i gyd, nid lleiaf oherwydd y rôl ganolog y mae gweithwyr tai proffesiynol rheng flaen wedi'i chwarae wrth osgoi'r trychinebau dynol posib a allai fod wedi codi o ganlyniad i'r pandemig.

Dyna pam rydym yn ymgymryd â newid sylweddol yn y ffordd yr ydym yn rheoli ein perthynas â'n haelodau. Rydym yn rhoi blaenoriaeth i aelodau a'r cynnig aelodaeth yn ein cynllun busnes wrth symud y tu hwnt i Covid-19. Mae'n golygu y bydd gan aelodau fynediad dethol am ddim i'n digwyddiadau a chynhyrchion eraill - bydd gwerth aelodaeth CIH unigol yn cael ei fwyhau'n sylweddol.

Rydym yn gobeithio y bydd hynny'n eich annog i gefnogi mwy o'ch staff i ymaelodi â CIH ond rwyf eisiau eich hysbysu ei fod hefyd yn newid cyd-destun Cynnig Ardoll Partneriaeth CIH Cymru.

Rydym yn gobeithio y bydd hynny'n eich annog i gefnogi mwy o'ch staff i ymaelodi â CIH ond rwyf eisiau eich hysbysu ei fod hefyd yn newid cyd-destun Cynnig Ardoll Partneriaeth CIH Cymru i raddau bach.

Bydd y cynnig yn cadw'r holl ddisgowntiau ar gymwysterau a hyfforddiant, yn ogystal â'r mynediad i friffiau polisi trwy gydol y flwyddyn. Bydd cyfraniad eich partneriaeth yn parhau i gefnogi ein gwaith polisi a dylanwadu wrth i ni symud i dymor nesaf Senedd Cymru.

Ni fydd y disgownt ar Tai ar gael mwyach ond mae cost prynu aelodaeth CIH ar gyfer aelod o staff yn llai nag y byddai'n ei gostio i'w hanfon i Tai o dan ddisgownt yr hen ardoll partneriaeth - ac wrth gwrs byddant yn gallu mynychu Cynadleddau CIH eraill am ddim hefyd fel rhan o'r cynnig aelodaeth CIH personol hwnnw.

Fodd bynnag, mae ffi partneriaeth CIH Cymru wedi aros yr un peth dros y pum mlynedd ddiwethaf neu fwy, felly rydym yn achub ar y cyfle i leddfu pwysau chwyddiant, a gobeithiaf na fydd hyn yn ormod o faich arnoch. Diolch i chi, ymlaen llaw, am eich cefnogaeth barhaus!

Matt Dicks
Cyfarwyddwr, CIH Cymru

Ymateb i COVID-19

Cefnogaeth ymarferol

Fel tîm polisi ar draws y DU, rydym wedi gweithio i ddarparu arweiniad a lledaenu arfer da trwy gydol yr argyfwng COVID-19. Mae hyn wedi cynnwys arweiniad mewn perthynas â rheoli tenantiaethau, gwneud gwaith cynnal a chadw ac atgyweirio a chefnogi tenantiaid sy'n agored i niwed. (Gallwch weld y set lawn o adnoddau [yma](#)).

Ein pwynt gwerthu unigryw yw ein bod yn gweithio ar draws daliadaethau ond ein bod hefyd yn sefydliad DU gyfan sydd wedi ein galluogi i ddefnyddio arbenigedd a phrofiad aelodau ar draws y pedair gwlad i goladu arfer da. Rydym yn cynnal byrddau crwn DU gyfan ar faterion sy'n amrywio o ddigartrefedd a'r cyflenwad tai i ddatgarboneiddio o gwmpas "adeiladu'n ôl yn well" er mwyn cyfeirio ein dylanwad ar bolisiâu llywodraethau ar draws y DU a'n papurau briffio ar arfer. Roedd y gwaith hwn yn cynnwys ein cyflwyniad ar y cyd i lywodraeth ar gymryd camau diymdroi i "Ddiogelu tenantiaid rhag ôl-ddyledion, taflu allan a digartrefedd" - y mae'r mwyafrif helaeth ohono wedi cael ei fabwysiadu, yng Nghymru o leiaf.

Byddwn yn parhau i ddefnyddio'r sylfaen wybodaeth gynhwysfawr hon i barhau i gyfeirio ein gwaith polisi yng Nghymru wrth i ni symud allan o'r pandemig a cheisio cyflawni uchelgais Llywodraeth Cymru o "ddim dychwelyd i" a dod o hyd

i ddatrysiadau tai mwy parhaol ar gyfer y 5,000 a mwy o bobl sydd wedi cael eu cartrefu mewn llety dros dro yn ystod y pandemig.

Rydym hefyd wedi bod yn bwydo ymholiadau a chwestiynau ein haelodau'n uniongyrchol i Lywodraeth Cymru trwy gydol y pandemig, gan fynychu amrywiaeth o grwpiau budd-ddeiliaid LLC gan gynnwys grŵp y sector tai a oedd yn cwrdd bob wythnos ar anterth y pandemig.

Rydym hefyd wedi gwneud pwynt o weithio ar y cyd gydag amrywiaeth o bartneriaid yn y sector, gan gynnwys Tai Cymunedol Cymru, Tai Pawb, Shelter Cymru, Ffederasiwn Cymdeithasau Tai'r Alban a llawer mwy. Rydym wedi cwrdd ar y cyd gyda'r Gweinidog i annog buddsoddiad cynyddol yn y Grant Tai Cymdeithasol, yn ogystal â lloïo'r Arglwyddi yn ystod deddfiad y Ddeddfwriaeth Marchnadoedd Mewnol - y mae'r ddau beth wedi arwain at lwyddiant cymharol o ran cynnydd yn y GTC a diwygiadau i'r ddeddfwriaeth.

Gwnaethom gwrdd bob wythnos hefyd â chymheiriaid yn CLILC i sicrhau bod ein negeseuon a'n nodau wedi'u halinio er mwyn gwasanaethu anghenion ein haelodau orau ar draws daliadaethau ac rydym wedi cwrdd yn rheolaidd â chynrychiolwyr y Gymdeithas Landlordiaid Preswyl Genedlaethol.

Ail-ystyried ein blaenoriaethau

Trwy ein prosiect ymchwil Tyfu Tai Cymru rydym wedi ailffocysu ein hadnoddau i ganolbwyntio'n fwy ar y materion y mae ein haelodau'n eu hwynebu. Mae hyn wedi cynnwys ymgymryd â gwaith o gynnal arolwg o weithwyr tai proffesiynol lleol, gan gywain barn am sut y mae'r pandemig wedi dylanwadu ar amodau gweithio a darparu cartrefi. A chomisiynu ein darn mwyaf o ymchwil hyd yma sy'n edrych ar rôl cyngor ar dai yn ystod y broses rhyddhau o'r ysbyty gyda'r bwriad o wella cysondeb ac ymwybyddiaeth o'r rôl y gall ac y mae'r maes tai'n ei chwarae wrth gadw pobl yn iach adref a diogelu capasiti hanfodol yn y GIG.

Roeddem hefyd wrthi'n cynhyrchu ymchwil sy'n ffocysu ar ddryaniadau tai cymdeithasol pan gawsom ein bwrw gan y pandemig. Bu oedi i'r darn hwn o waith a newidiwyd ei ffocws i sicrhau bod ei argymhelliad yn

myfyrio ar gyd-destun COVID-19. Rydym yn parhau i gydweithio'n agos â Llywodraeth Cymru ar ganfyddiadau'r adroddiad hwn i siapio sut y gellir gwneud mynediad at gartrefi cymdeithasol mor deg a thryloyw â phosib i unrhyw un sy'n dymuno cael mynediad atynt yng Nghymru.

Yn olaf, gwnaethom barhau â'n hanes cryf a chadarn o gefnogi ac ymgysylltu â'r myfyrwyr anhygoel a fu'n ymgymryd â'u gradd Astudiaethau Tai ym Mhrifysgol Metropolitan Caerdydd trwy alw ar gymorth gan dri myfyriwr blwyddyn olaf a defnyddio eu gwybodaeth a sgiliau i ymgymryd ag ymchwil ar sut y gellir defnyddio datrysiadau a arweinir gan gymunedau'n amlach wrth fynd i'r afael â chartrefi gwag. A'r myfyrwyr bellach wedi cyflwyno'r gwaith hwn yn uniongyrchol i uwch gynrychiolwyr cyfarwyddiaeth adfywio Llywodraeth Cymru, rydym yn parhau i weithio ar sut y gellir mabwysiadu'r camau ymarferol a amlinellwyd o fewn arfer.

Dylanwadu gwleidyddol

Back Housing /Cefnogi Tai 2021

Wrth i bleidiau gwleidyddol ymgyrchu at etholiad y Senedd, rydym wedi gweithio gydag aelodau i helpu cyfeirio ac adleisio lleisiau gweithwyr tai proffesiynol trwy:

- lansio ein maniffesto Back Housing / Cefnogi Tai 2021
- cwrdd â'r cynrychiolwyr gwleidyddol sy'n siapio ymrwymadau eu pleidiau unigol
- darparu sesiynau briffio i ymgeiswyr yr holl brif bleidiau gwleidyddol ar ein maniffesto a materion ehangach gysylltiedig â thai
- creu pecyn ennyn diddordeb digidol i aelodau Cymru eu defnyddio wrth ymgysylltu â darpar aelodau'n lleol

Ymgyrch Cefnogi'r Bil

To elevate the impact of our call around a right to adequate housing in Wales, we have worked Er mwyn uchafu ein heffaith wrth alw am hawl i gartref digonol yng Nghymru, rydym wedi gweithio i gynhyrchu ymgyrch ar y cyd gyda Thai Pawb a Shelter Cymru sydd â'r nod o wireddu'r hawl yn ymarferol - 'Cefnogi'r Bil'. Mae'r ymgyrch yn canolbwyntio ar ddeddfwriaeth ddrafft a fyddai'n paratoi ar gyfer ymwreiddio hawl i gartref digonol yng nghyfraith Cymru.

Cofnodi teimladau'r cyhoedd

Er mwyn cynorthwyo ein gwaith dylanwadu bu i ni gomisiynu pŵl piniwn cyhoeddus a nododd y byddai 77 y cant o bobl yng Nghymru'n cefnogi hawl i gartref digonol mewn egwyddor. Datgelodd yr arolwg hefyd fod tai'n cael ei ystyried fel mater pwysig gan y cyhoedd yng Nghymru, gyda mwyafrif (83%) yn tybio y dylai'r Llywodraeth ddarparu cartref o safon ddigonol i [bawb](#).

Siapio tirwedd polisi tai Cymru

Ar yr un pryd â'n gwaith ar yr etholiad a'r pandemig rydym wedi bod wrthi'n cyfrannu barn gweithwyr tai proffesiynol i helpu siapio'r dirwedd polisi tai trwy:

- **ymateb i ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ac ymholiadau gan y Senedd**, gan gynnwys barn am wneud Cymru'n lle gwell i bobl o bob oedran, sut mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol wedi dylanwadu ar y sector, ac ystyriaethau'r dyfodol ar gyfer mynd i'r afael â thlodi tanwydd.
- **gweithio ar y cyd i godi proffil materion tai** - er enghraifft bu i ni gydweithio i ymateb ar ddyfodol safonau tai gydag lechyd Cyhoeddus Cymru, gan bwysleisio'r cysylltiad rhwng ansawdd tai a llesiant pobl.
- **darparu cyfleoedd i weithwyr proffesiynol ymgysylltu'n uniongyrchol â'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau** - er enghraifft, yn ddiweddar fe gynhaliom nifer o fyrddau crwn er mwyn i aelodau sydd ag arbenigedd mewn diogelwch adeiladau helpu cyfeirio a siapio syniadau ar y papur gwyn diogelwch adeiladau newydd.

Edrych at y dyfodol

Cefnogaeth barhaus seiliedig ar COVID-19 - Byddwn yn parhau i fonitro a diweddarau ein taflenni gwybodaeth a dogfennau arfer gorau i aelodau os a phryd y bydd newid yn y cyngor gan y llywodraeth ynghyd â'r dysgu pellach a gofnodwyd trwy ymgysylltu â gweithwyr proffesiynol.

Dylanwadu ar y rhaglen ar gyfer llywodraeth - Byddwn yn ymgysylltu â Llywodraeth Cymru newydd ei hethol ac ar sail drawsbleidiol i sicrhau bod gwaith gweithwyr tai proffesiynol yn parhau'n rhan amlwg o gynlluniau ar draws nodau datblygu economaidd, amgylcheddol a chymdeithasol.

Symud yr hawl i gartref digonol ymlaen - Dyma'r prif beth rydym yn galw amdani ochr yn ochr â'n partneriaid Tai Pawb a Shelter

Cymru a byddwn yn parhau i eirioli'r rôl y dylai ymagweddau seiliedig ar hawliau i gartrefi ei chwarae yng Nghymru ac yn dangos pa gamau sydd eu hangen i wireddu hyn yn ymarferol.

Ymchwil Tyfu Tai Cymru - Gan gynnal ein rhaglen ymchwil brysur, byddwn yn cwblhau cyflwyniad ein gwaith cyngor ar gartrefi a rhyddhau o'r ysbyty dros y misoedd i ddod. Yn ogystal, byddwn yn cyflwyno ymchwil newydd i ddatgelu sut y gellir helpu tenantiaid tai cymdeithasol yn well i symud i gartref o faint sy'n fwy addas pan fyddant eisiau gwneud hynny. Byddwn hefyd yn proffilio ein gwaith o gefnogi'r sector rhentu preifat a'n rôl fel awdur Asesiad o Effaith Sicrwydd Tai ar lechyd ar ran lechyd Cyhoeddus Cymru trwy ddigwyddiadau digidol newydd.

Helpu eich gweithlu i fod yn weithwyr tai proffesiynol gwell

Dysgu a datblygu

Yng Nghymru, CIH Cymru yw'r cartref i safonau proffesiynol. Rydym yn parhau i gynnig cyfraddau disgownt i bartneriaid ar ein set lawn o gymwysterau (lefel 2 i lefel 5) a'n set o ddatrysiadau hyfforddi wedi'u teilwra.

Aelodaeth

Rydym yn parhau i roi gwerth aelodau wrth wraidd ein sefydliad:

- Rydym wedi rhannu amrywiaeth o arfer a gwybodaeth orau trwy gyflwyno mwy na 70 o weminarau am ddim i aelodau gan ddarparu cynnwys a arweinir gan y sector ar draws ystod eang o bynciau allweddol sy'n effeithio ar y sector, gan gynnwys nifer o sesiynau penodedig i gefnogi gweithwyr tai proffesiynol trwy heriau parhaus yr argyfwng Covid-19.
- rydym wedi cyflwyno rhaglen o sesiynau 'berchen ar eich dyfodol', am ddim i aelodau, gan gefnogi cyfleoedd datblygu proffesiynol a mwyhau gyfa.
- mae cyflwyno ein cynnig aelodaeth 'adeiladu byrddau gwell' newydd yn cysylltu aelodau bwrdd â datblygiadau parhaus ar draws y sector, gan ddarparu'r wybodaeth a chefnogaeth ofynnol i aros ar flaen y gad ac ymateb yn gyflym.

- mewn partneriaeth â'r Sefydliad Arweinyddiaeth a Rheoli (TILM) rydym wedi datblygu cynnig aelodaeth ar y cyd sy'n cynnig mynediad i aelodau CIH sydd wedi talu eu haelodaeth i aelodaeth TILM lawn am £90 yn unig yn ogystal â mwynhau holl fanteision CIH.

Digwyddiadau

Gwneud pethau mewn ffordd wahanol yw'r normal newydd i bawb, mae ein rhaglen digwyddiadau ar y we wedi efelychu agweddau niferus ar gynadleddau traddodiadol seiliedig ar leoedd ac yn parhau i alluogi cyfleoedd i rwydweithio a rhannu profiadau.

- Cysylltodd ein digwyddiad pennaf TAI 2020 y sector ar draws Cymru'n rhithwir, gan ddod â gweithwyr tai proffesiynol ynghyd am ddau ddiwrnod o rwydweithio, dysgu, rhannu arfer gorau a gweithio ar y cyd.
- Mewn partneriaeth ag Erosh, cyflwynwyd ein hwythfed Digwyddiad Tai Pobl Hŷn, a ymchwiliodd i ddulliau newydd o ddarparu tai fforddiadwy i gefnogi ieuchyd a llesiant poblogaeth sy'n heneiddio, yn rhithwir. Trwy gyfres o bum digwyddiad digidol byr darparwyd y cynnwys ansawdd uchel amserol arferol ynghyd â rhywle i fyfyrwyr ac ystyried rhwng sesiynau.

Sefydliadau partner CIH Cymru 2020-21

Adra

Cymdeithas Tai Aelwydd

Grŵp Ateb

Barcud

Cymdeithas Tai Bro Myrddin

Bron Afon

Cymdeithas Tai Cadwyn

Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili

Cymdeithas Tai Cymunedol Caerdydd

Cartrefi Conwy

Tai Clwyd Alyn

Grŵp Tai Coastal

Cyngor Sir Conwy

Grŵp Tai Cymunedol Cynon Tâf

Cyngor Sir Ddinbych

Cymdeithas Tai Teulu

Cymdeithas Tai First Choice

Cyngor Sir Y Fflint

Grŵp Cynefin

Cyngor Sir Gwynedd

Cymdeithas Tai'r Hafod

Cyngor Sir Ynys Môn

Linc Cymru

Cartrefi Melin

Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr
Tudful

Cymdeithas Tai Merthyr Tudful

Cartrefi Cymoedd Merthyr

Cyngor Sir Fynwy

Cymdeithas Tai Sir Fynwy

Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd
Port Talbot

Cyngor Dinas Casnewydd

Newport City Homes

Cymdeithas Tai Newydd

Cymdeithas Tai Gogledd Cymru

Cyngor Sir Penfro

Pobl

Cymdeithas Tai'r Rhondda

Cyngor Dinas Abertawe

Cymdeithas Tai Taf

Cartrefi Cymunedol Tai Calon

Tai Pawb

Tai Tarian

Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen

Trivallis

Cymdeithas Tai Unedig Cymru

O'r Cymoedd i'r Arfordir

Wales & West Housing

Cyngor Sir Wrecsam

**Chartered
Institute of
Housing**
Cymru

To discuss any matters relating to the work of CIH Cymru and how we can support your organisation please contact:

Matthew Dicks, national director Wales
matthew.dicks@cih.org
02475 312018

Liza Fleming, Wales engagement manager
liza.fleming@cih.org
02475 312016

Matthew Kennedy, policy and public affairs manager
Matthew.kennedy@cih.org
02475 312020